

Benedikt XVI. bol obnoviteľom tradície

Matej Gavlák

5. januára 2023 ✝ Cirkev

Na pamiatku zosnulého pápeža Benedikta XVI. opätovne uverejňujeme starší článok z nášho portálu s názvom „*Joseph Pearce: Benedikt XVI. ako obnoviteľ tradície*“. Názov sme upravili, pretože veríme, že to, že Benedikt bude dejinami vnímaný ako „*obnoviteľ tradičného katolicizmu*“ nie je len názor jedného človeka, ale čím ďalej tým zreteľnejší fakt.

Zdroj: flickr.com

Joseph Pearce, britský autor a katolík ctiaci si tradíciu, ktorý je známy najmä tým, že sa venuje klasickej katolíckej literatúre – od Danteho po Chestertona – napísal zaujímavú knihu, v ktorej obhaja pontifikát Benedikta XVI. a nazýva ho „*jedným z najväčších pápežov*“. Kniha nesie názov *Benedict XVI.: Defender of Faith (Benedikt XVI.: obranca viery)* a pre portál *Crisis Magazine* poskytol úryvok z knihy, v ktorom ukazuje, ako Benedikt oživil tradičný katolicizmus a latinskú omšu.

Liturgia, ktorá obohacovala národy

V úvode svojej práce cituje Pearce slová pápežovho brata, Georga Ratzingera:

„Samozrejme, veľmi mu záleží na tom, aby sa liturgia slávila dôstojne a aby sa slávila správne. V skutočnosti je to veľký problém. Náš diecézny hudobný riaditeľ nedávno povedal, že v dnešnej dobe nie je vôbec jednoduché nájsť kostol, kde farár slúži omšu podľa cirkevných predpisov. Je toľko kňazov, ktorí si myslia, že tu musia niečo pridať a tam niečo zmeniť. Takže môj brat chce usporiadať, dobrú liturgiu, ktorá ľudí vnútorne pohne a bude chápaná ako Božie volanie.“

Aj na základe tohto citátu autor dochádza k záveru, že „*obnova tradičnej liturgickej integrity bola hlavným a najnaliehavejším záujmom pápeža Benedikta*“. Pearce hovorí, že je celkom zrejmé, že vydanie motu proprio *Summorum Pontificum* bolo *de facto* najdôležitejším momentom celého jeho pontifikátu. Pokračuje:

„Tento list, vydaný 7. júla 2007, dlho a netrpezlivo očakávali milióny katolíkov na celom svete, ktorí boli marginalizovaní a zatlačaní do kúta modernistickými biskupmi a duchovenstvom za „zločin“ lásky k tradičnej latinskej omši.“

Článok na *Crisis Magazine* upozorňuje, že Benedikt vyhľadával oporu vo svojich predchodcoch, ktorí všetci mali veľkú starosť o čo najväčšiu dôstojnosť a čistotu liturgie. Citujúc sv. Gregora Veľkého, emeritný pápež povedal:

„Posvätná liturgia, slávená podľa rímskeho zvyku, obohatila vieru a zbožnosť, ako aj kultúru mnohých národov. Je dobre známe, že v každom storočí kresťanskej éry latinská liturgia Cirkvi vo svojich rôznych podobách inšpirovala nespočetné množstvo svätých v ich duchovnom živote, utvrdila mnohé národy v cnosti náboženstva a obohatila ich oddanosť.“

Milujúci pápež

V nasledujúcich riadkoch Joseph Pearce vysvetľuje, že už pápež sv. Ján Pavol II. podnikol niektoré kroky na oživenie starej liturgie. Napríklad v motu proprio *Ecclesia Dei* vyzýval všetkých biskupov, aby „široko a veľkoryso využívali“ indult z roku 1984 „v mene všetkých veriacich, ktorí ho vyhľadali“. Spomínaní dokument povoľoval používanie latinského misálu. Avšak to, že sa tak v praxi nedialo, už bola druhá vec, ktorú britský autor pripisuje nechote biskupov povoľovať slávenie starej omše.

Potom, takmer dvadsať rokov po *Ecclesia Dei* sv. Jána Pavla II., teda vydal motu proprio Benedikt XVI., ktorý tak podľa vlastných slov reagoval na „pokračujúce požiadavky tých veriacich, o ktorých náš predchodca (tak) dlho uvažoval“. Benedikt podľa Pearcea reagoval na skutočnosť, že väčšina biskupov odmietala povoľovať tradičné omše a zvlášť „modernistickí členovia hierarchie“ prejavovali voči týmto veriacim až „obštrukčné nepriateľstvo“. Pearce pokračuje:

„Zatiaľ čo Ján Pavol II. zveril pastoračnú starostlivosť o veriacich tradicionalistov ich miestnym biskupom, Benedikt v skutočnosti vzal tradičných katolíkov pod svoje krídla a zaručil im právo na tradičnú omšu s autoritou pápežskej pečate. Motu proprio teda v skutočnosti postavilo tradičnú omšu na rovnakú úroveň ako pokoncilovú omšu *Novus Ordo Missae*, pričom druhá menovaná bola označená ako riadna forma a prvá ako mimoriadna forma.“

Pápež tiež ustanovil, že „kňaz má povoliť slávenia v tejto mimoriadnej forme aj za okolností, akými sú sobáše, pohreby, alebo príležitostné slávnosti, napr. púte.“ Rovnako platilo, že kdekoľvek sa vyššie inštancie snažili tradičné omše obmedzovať, samotní kňazi sa so svojimi sťažnosťami či žiadosťami mohli obracať priamo na Rím. Autor uvádza, že bolo len logické, že nejedného biskupa, ktorý tomu neprial, takéto nariadenie muselo nutne hnevať a že *Summorum Pontificum* čelilo veľkým tlakom z istých častí kléru, najmä tých tzv. „reformných“. Takýchto klerikov nazval Pearce „modernistickými vlkami“, ktorí zaútočili na pápežove motu proprio ako na „reakčné“ v tradičnom komunistickom slova zmysle, pričom šlo v skutočnosti o „obnovenie (katolíckej) tradície“. Autor preto o Benediktovom dokumente uvádza:

„Vydanie *Summorum Pontificum* prijali s veľkým nadšením milióny katolíkov na celom svete, ktorých napokon Svätý Otec po desaťročiach strávených v púšti, ostrakizovaných modernistami – s ktorými bolo zaobchádzané ako s vyvrhelmi, privítal s milujúcou náručou. V tomto zmysle možno *Summorum Pontificum* vnímať ako láskyplnú odpoveď dobrého pastiera

na prenasledovanie značnej časti jeho stáda.“

Aj preto je autor novým motu proprio pápeža Františka sklamaný, ale nie je zronený: „Posledných pár mesiacov som postupne zisťoval, aké to je žiť v gete. Od vydania Traditionis Custodes v júli minulého roka viem, aké to je byť občanom druhej kategórie vo vlastnej Cirkvi.

Vieme, že znakom kresťana je milovať tých, ktorí nás prenasledujú. Preto by sme my, ktorí sme sa ocitli v gete, mali odpovedať tým, ktorí nás sem umiestnili, s láskou, a nie s hnevom.

Milujme sa navzájom, ako nás miloval Kristus, a milujme tých, čo nás prenasledujú, ako ich miluje Kristus. Silou tejto lásky, silou Jeho lásky, zvíťazíme.“

Pôvodný článok vyšiel na portáli Christianitas.sk 9. decembra 2021.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/benedikt-xvi-ako-obnovitel-tradicie/>